

Q. D. B. V. 23
Bo
AD NOVELL. CVII CAP. I
OBSERVATIO 1772
4

PRAESIDE
D. GEORGIO STEPHANO
WIESANDIO

PROFESSORE INSTITVTIONVM ORDINARIO
CVRIAE PROVINCIALIS SCABINATVS ATQVE
COLLEGII IVRECONSULTORVM ASSESSORE EIVSDEM
QVE HOC TEMPORE DECANO

DIE X IVNII A. S. R. CIOCCCLXXII

H. L. Q. S.

AD DISCEPTANDVM PROPOSITA

AB AVCTORE

IO. GEORG. GVILIELM. SPANGENBERG

SVLA HENNEBERGICO

WITTENBERGAE

LITTERIS CAROLI CHRISTIANI DÜRRII
ACAD. A TYPIS

20

AD NOVELL. CIVIT. CAT. I
OBSERVATIO

FRASIBIT
D. GEORGIO STEPHANO
WILHELMO

PROFESSORE IN THEOLOGIA ORIGINARIO
CIVITATIS CAT. I
D. GEORGIO STEPHANO
WILHELMO

AN DISSENT. D. PROPOSITA

DEO. BIL. WILHELMO

WILHELMO

WILHELMO

IOANNI GOTTLIEB
SPANGENBERG

IC

PATRI OPTIMO

SVMMA PIETATE COLENDO

D. D. D

FILIVS OBSEQVENTISSIMVS

IO. GEORG. GVILIELM. SPANGENBERG

IOANNI GOTTLIEB
SPANGENBERG

10

PARTI OPTIMO

SVMMIA PLEBATE COLENDO

IO. GEORG. GYRIELM. SPANGENBERG

Nov. CVII. C. I magnam praeiuit acutissimis viris differendi
copiam, quorum quidem dissensiones ponderare accuratius
nunc iuuat. Quae litem mouerunt verba, haec sunt:

*Si tamen et uxori aut extraneis personis aliquibus voluerit relinquere
legata, aut fideicommissa, aut libertates, et haec propria scripta manu di-
ctaque a testatoribus coram testibus, quoniam omnia consequenter in dispo-
sitione posita ipsi et scripserunt et volunt valere, sunt firma: nihilo minuenda
eo, quod videantur in charta scripta, reliquam obseruationem testamento-
rum non suscipientia: sed hoc solum immutetur, quod eius manus et lingua
habet omnem virtutem chartae praeiuitam, aut secundum versionem,
quae praestat, Hombergkianam:*

*Si tamen uxori vel extraneis quibusdam personis, legata vel fideicom-
missa vel etiam libertates relinquere velit, et illa propria manu scripta sunt,
atque testatores coram testibus dicant, se omnia in testamento posita scripsisse
et valere velle, firma sunt nulloque modo ea de causa infirmantur, quod in
chartis scripta videantur, nec reliquas testamentorum solemnitates habeant:
sed in eo solum differant, quod dextra et lingua eius omnem vim chartae
praeiuerit.*

Legitur coram testibus, et in horum numero definiendo versan-
tur hominum doctorum disceptationes. Alii enim septem, alii quin-
que, alii duos exigunt, immo sunt qui putent, quamuis nulla coram
testibus dictio aduenerit, nihilominus deberi extraneis legata in pa-
rentum inter liberos testamento priuilegiato relicta. Quae quidem
diuersae opiniones originem suam debere videntur modo nimiae libe-
ralitati, qua nuncupatum illud coram duobus testibus parentum te-

stamentum iuri Romano adfingent viri docti*), modo neglectae diuisioni testium, secundum quam omnes aut sollempnitatis aut probationis causa adhibentur. Quodsi enim ita rite distinxeris, et naturam testamenti scripti privilegiati bene consideraueris, difficile non erit intellectu, cuiusmodi testes id admittat. Recenseamus vero singulos opinionis auctores, antequam plura addamus, et in nostra dicenda periculum faciamus.

§. I.

*) Mirum sane est, ab omnibus ferre, et qui quotidianam, et qui Themidem venustiore colant iuris Romani interpretibus, hoc testamentum coram duobus testibus nuncupatum haberi pro rato, cum tamen non solum principis eius maxime aduerferet, sed et ne vllum caput quidem ad hanc opinionem stabiliendam proferri possit. Ad quas enim vulgo prouocant leges, vel plane de eo silent, vel de solo scripto testamento agunt. Nec l. 12. de test. nec l. 20. §. 3. fam. ercisc. nec l. 18. C. inoff. testam. nec l. 16. C. fam. erc. nec l. 26. eod. nec l. 21. C. de testam. nec Nov. XVIII. c. 7. nec tandem, in quo doleo confisos esse I. Schilterum et P. a Ludwig, Nov. CVII. c. 1, quidquam probat. Hoc enim Nov. Capite sibi nobisque persuadere studuerunt, testamentum scriptum absque testibus disiungi a testamento nuncupatio coram duobus testibus facto. Qua ratione videamus. Dicitur in d. C. *Et haec propria scripta manu dictaque a testatoribus coram testibus.* Hoc DICTAQVE, quo

graeca verba *λεγομενα* et exprimuntur, disiunctiue intelligunt, ac si dixisset Imperator: et haec si vel propria manu scripserint, vel coram testibus dixerint. En testamentum nuncupatiuum, dicas, si velis, ingeniosissimum! Particulam illam et, doctissimis graecae linguae interpretibus consentientibus latinam que exprimere, non disiungere, sed copulare, atque ab Hombergkio nostro recte translatum esse *per atque*, pluribus docet Perill. de Puffendorff in obs. Iur. Vniu. II. 31. Sed largi sumus, concedamus, interdum disiunctiue forte accipiendum esse illud et idemque significare quod latinum *ve*, profecto huic vnicae syllabae et tam ambiguae, nouam speciem testamentorum privilegiatorum, cuius nullus alius totius Iuris Rom. locus meminit, superstruere, summae temeritatis est. Ipse Imp. initio Nouellae laudatae his verbis: *Quid enim sic proprium est legum sicut claritas, maxime super defunctorum dispositionibus*, luculenter significat, hic perspicuitate opus esse maxime

tam argumentis pugnare quam nudis legis verbis uti necesse est. Quibus enim Richteris suam opinionem stabilire nititur praecudiciis, eorum profunt. Nam in altero mentio fit duorum testium, coram quibus dispositionem suam scriptam defunctus confessus est, et alterius ratio decidendi ex l. 8. §. 1. C. inoff. test. j. l. 23. de fideic. petita, in eo quaerenda est: *dass die Erben denselben (ultimam voluntatem) agnosceret, beliebet, desselben Inhalt beobachtet, die Theilung darnach anstellt, etliche Legata allbereit abgetragen, und die andern gleichergestalt abzustatten versprochen, auch die Glaebiger end Legatarios, um Gedult und Stundung gebethen und die Schulden eingemahnt.*

§. III.

Gravioribus rationibus nituntur, qui l. 8. §. 3. C. de Codicill. superstruunt de quinque testibus adhibendis sententiam suam, ex quibus Zoesium ^{e)}, Brunnemannum ^{f)}, Stryckium ^{g)}, Heineccium ^{h)} et qui illis omnibus exactius et curatius in rem inquisuit, Dom. de Puffendorff ⁱ⁾ nominasse sufficit. Nec ego quidquam opponere mihi sumissem, modo testes hic sollemnitatis causa vocari probassent, modo mihi persuadere possem, speciei privilegatae, cuius modi omnino esse oportet legatum in testamento privilegiato paterno extraneo relictum, posse adplicari regulam iuris communis, quae manifesto inest l. 8. §. 3. C. de Codic. Quam ob causam non possum quin illis adfentiar, qui duobus testibus Nouellae satisfieri arbitrantur, quorum fide probationem plenam perfici satis constat. Cui quidem sententiae adstipulatur Gothofredus ^{k)}, Wesenbecius ^{l)}, Rittershusius

e) Ad Tit. 7. qui testam. fac. poss.

f) Ad Avth. Quod sine C. de Test.

g) de Caut. Testam.

h) Elem. Iur. Ciu. sec. Ord. Inst. §. 509.

i) Obf. Iur. Vniu. II. 31.

k) ad Nou. CVII. c. 1.

l) Conf. 71. n. 145.

sius ^{m)}) eique confirmandae praeiudicium affert Carpzouius ⁿ⁾). In eandem magis inclinat Bergerus ^{o)}), quamvis Brunnemanno praeiudicia suppeditando aliquantum fauere videatur, quin ipsum forum hancce amplectitur sententiam. Sed vii ego, quo minus quisque suo ster arbitrio, non impedio, ita quoque ab omni partium studio alienus, non tam auctoritates quam potius rationes aestimo, meam qualemcunque ingenue propositurus sententiam.

§. IIII.

Ante omnia vero, cum de numero testium recte definiendo litigatur, in regulas inquirendum videtur, secundum quas eorum numerum et multitudinem paullo certius describere possumus. Omnes autem testes, qui vnquam in iure nostro obueniunt, adhibentur aut sollemnitate aut probationis gratia, qui dum maxime inter se differunt, vna eademque regula comprehendi non possunt. Si de testibus quaeritur, quibus iudici fides fiat et numerus non adiectus, omnino regula agnoscenda est l. 12. *z.* de test. et per consequens binarius subintelligendus. Quodsi vero, qui sollemnitate caussa desiderantur, testium numerus obuenerit haud definitus, me quidem vniuersalis regula later, quae in omnibus negotiis rite perficiendis vnice sit obseruanda. Exstat vero regula specialis, quae ad omnem vltimam voluntatem, excepto testamento, testium vocandorum numerum et quinarium quidem praescribit in l. vlt. C. de Codicill. Testes vero, de quorum numero quaeritur, cum ad speciem vltimae voluntatis legatum scilicet requiruntur, facile, quot eorum sint necessarii ad id cum effectu relinquendum, adparebit, si et legatorum, et testamenti, in quo relicta dicuntur, et testium naturam consideraueris. Profecto enim obscurum haud esse potest, quaestiones, vtrum sollemnitate caussa ad legatum relinquendum re-

qui

^{m)} ad Nou. P. VI. c. II. 3.

ⁿ⁾ P. III. c. IV. d. 20.

^{o)} Resp. I. 256. Oecon. II. IV. 6. 5.

quirantur, an ad relictum legatum probandum? et vtrum quinque subintelligentur, an duo? esse easdem. Quodsi itaque probauero, testes ad legatum in testamento paterno priuilegiato extraneo relinquendum, sollempnitatis causa non posse vocari, vltro sequetur, vt duo sufficiant.

§. V.

Nuncupatiuum testamentum paternum priuilegiatum iure Romano exulare certum, nostro vero capite ne verbulo quidem eius mentionem fieri, certissimum. Parentes vero dum liberis suis bona relinquunt suamque voluntatem testamento declarant, testamentum facere praecipuo priuilegio munitum, idque a nuda diuisione paterna ita differre, vt huic quidem inhaerendum sit, nihilo tamen secius successio ab intestato locum habeat, vel dupondiis notum est. Et in huiusmodi testamento legatum a liberis extraneo conseruari iubet Imp. d. c. I. Nou. CVII, si pater ipse scripserit, et coram testibus dixerit, se scripsisse, et velle valere, aut ut verbis Cuiacii ad d. Nou. vtar, holographum si fuerit testamentum, et testibus palam nuncupatum. Quamuis itaque largiendum, quod pater testator sola scriptura legatariis extraneis nihil praebeat vtilitatis, nisi quae scripserit legata, etiam coram testibus pronunciet, et ita tam manu quam lingua animam suam testetur, tamen hac coram testibus nuncupatione, nec naturam ipsius testamenti priuilegiati mutari, nec ea facta priuilegiatum scriptum esse definire, res ipsa loquitur. Quodsi itaque probauerimus ex eodem testamento, quae legata sunt extraneis, deberi, mox intelliges, testium sollempnitatem ad legatum aequae non posse requiri ac ad ipsum, ex quo descendunt, testamentum.

§. VI.

Antequam Nou. nostram Iustinianus constituerat, legata in imperfecto parentum testamento extraneis relicta inuitalia fuisse, argumento

mento est l. 26. fam. ere. et l. 21. C. de testam. Parentibus tamen licuisse legata secundum ius commune valide relinquere in codicillis rite aut seorsim confectis, aut suis inter liberos testamentis adnexis, negari nequit. *) Nostro itaque capite, quo in testamento scripto parentum privilegiato, extraneis a liberis legata custodiri iubet Imperator, si in codicillis coram quinque testibus sollemnitatis causa adhibitis, relicta subintellexisset, et ita legata a testamento seiunxisset, resque diuersas diuerso quoque iure simul et coniunxisset et separasset, ridiculi et stulti quid egisset, nota et permissa specie nouitatis iterum patefaciendo quasi permittendoque. Sed ex ipsis verbis satis adparet, antiquis legibus derogari, deque eiusmodi legatis ea, quae iure communi erant recepta, non denuo sanciri, sed quae ex testamento privilegiato valeant, ea ipso privilegio esse satis secura. Expendamus ipsa verba: *Talia legata, quoniam omnia consequenter in dispositione posita ipsi parentes et scripserunt et volunt valere, sint firma, nulloque modo ea de causa infirmantur, quod in chartis scripta videantur, nec reliquas testamentorum sollemnitates habeant.* At ipso iure valida, his persuasionibus, si quid video, nequaquam egent, sed firma sunt, quia ipso iure constituent. *Testamentorum* ait non *legatorum* sollemnitates habeant, quod si legata seorsim a testamento i. e. in codicillis relicta subintellexisset, atque ad ea extraneis relinquenda praecipuas legatorum sollemnitates adhibendas duxisset, id certe manifestis verbis statuere debuisset, idque eum facturum fuisse tanto confidentius affirmo, quo certius de Iustiniani studio iura distincta et certa constituendum persuasus.

§. VII.

Ex testamento itaque paterno privilegiato legata debentur extraneis in eo relicta, modo ipse pater testator scripserit et confessus

B

fue-

*) Conferas quae so l. 23. C. de fideic.

fuerit coram testibus. Hos vero testes sollemnitatis causa adesse non posse, eo minus dubitandum, quo magis ex opinione contraria nascuntur dogmata prorsus absona. Hanc si quis assumere vellet, sequeretur,

I) Vt Iustinianus permisisset, quod nunquam prohibitum erat. Eodem tempore, quo legata in testamento paterno imperfecto extraneis relicta pro irritis habebantur, licuisse parentibus secundum ius commune a liberis legare, supra obseruauimus. Fingas vero, quinque testes sollemnitatis causa ad eiusmodi legatum relinquendum adhibendos iussisse Imperatorem, quid quaeso aliud hoc esset, quam tradere superflua?

II) Voluisse Iustinianum huiusmodi legata conseruari tanquam priuilegiata ostendimus. Ea vero voluntas suprema dicitur priuilegiata, quae ordinariis est soluta sollemnitatibus. Quodsi quis sibi persuadeat, testium sollemnitatem requiri ab Imperatore, nonne iure communi codicillorum iam valent, quae ex priuilegio custodiri iussisset? Forfitan cum Ill. de Puffendorff quandam sollemnitatem remissam esse, testium scilicet subnotationem, nequaquam vero ipsam testium sollemnitatem remissam censere malueris. Sed subnotationem solam si remisisset Iustinianus, fere fauoris huiusmodi legatis praestitisset nihil, quia numerus testium saepe molestiam creat, eorum vero subnotatio leuissimum est negotium, vt taceam, cui adfuerint quinque testes leganti, nec, vt quoque subscribant, curauerit, eius negligentiam priuilegio aliquo parum dignam esse videri.

III) Quibus alius insidet existimatio legumque Romanarum reuerentia, difficile erit persuasum, plus sollemnitatis in legatis quam in ipsis heredum institutionibus exigi. Noli distinguere inter liberos et extraneos et obuertere, illud testamentum priuilegiatum tantum esse

esse inter liberos, neutiquam vero quoad extraneos. Id quod verum est, si de institutionibus quaeritur, at cum in principalibus, puta institutionibus consilium, quod pater cepit, optimum praesumatur fraudisque deficere metus credatur, idem et in partibus accessoriis legatis scilicet intelligendum, maxime cum supra probauimus, ex eodem testamento liberos venire heredes, qui iussa parentum suprema pio obsequio exsequi, et quae testator praecipit legata, promitti praestare debent.

IV) Idem testamentum partim priuilegiatum, partim minus priuilegiatum dicendum foret, ratione legatorum ex iure communi, ratione institutionum ex iure singulari diiudicandum.

V) Statuendum esset, ut ad idem testamentum scripti et nuncupatiui virtutes requireret legislator sapientiae laude illustris. Ex testamento enim paterno inter liberos scripto deberentur legata extraneis, hoc vero respuit testium sollemnitatem, quae solius nuncupatiui, aut minus priuilegiati nota est, conflare itaque scriptum testamentum nuncupatiui speciem prae se ferens, quoad institutiones per solam scripturam, quoad legata vero per testes condendum.

§. VIII.

Tandem, quod caput est, testes, qui sollemnitatis causa vocantur, ad actum condendi adhibendos esse eoque finito non posse adhiberi, manifestum est. Actus vero testamentum paternum scriptum priuilegiatum condendi simul finitur ac scriptum est, et coram testibus nuncupatio nostro Nov. capite scripti iam testamenti requiritur, ideoque sollemnitatis causa fieri non potest. Neque existi-

mandum, actum testandi perdurare vsque ad nuncupationem coram testibus, eaque demum finiri. Testamentum enim, quod in praesenti tractamus, sola patris, quod iam diximus, scriptio perficitur, et iustum dicendum est, licet illa coram testibus professio aduenerit nunquam, quippe quae testamenti substantiam nullo modo afficit, cuiusque defectu solummodo efficitur, quo minus legata exigi possint. Caue vero, ne duplicem actum fingas, vnum testamenti condendi, alterum relinquendi legati.

S. VIII.

Quae si quis bene ponderauerit, vix dubito quin in nostras partes transeat, sibi que persuasum habeat, testes ad eiusmodi legatum relinquendum sollemnitatis causa non posse requiri, eosque probationis causa adesse oportere, ideoque duobus Nouellae satisfieri. Restat, vt hanc sententiam nostrae Nouellae nequaquam contrariam, potius consentaneam esse monstrem, vique rationem addam, ob quam Iustinianus haec coram duobus testibus professione prospiceret futurae probationi. Illud vero lubenter expediam. Dicitur: *nulloque modo ea de causa infirmetur, quod in chartis scripta videantur, nec reliquas testamentorum sollemnitates habeant.* Nulla hic requiritur sollemnitas nisi manus, qua in chartis scripta sint, quae sola legatis aequae ac testamento, in quo statuuntur, est necessaria, vt igitur reliquae sollemnitates testamentorum minus priuilegiatorum hic cessent, de manu testatoris modo constet. Pergit Imp.: *sed in eo solum differant, quod dextra et lingua cet.* Quid vero vetat illud solum non referre ad *differant*, sed ad *dextram et linguam*? ita vt legatur: *sed in eo* (praecipue) *differant, quod dextra et lingua solum omnem vim chartae* (praebendam) *praebuerit*, manus scilicet vim sollemnitatum, lingua probationis.

Ad

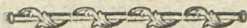

Ad rationem quod attinet, quae probationi futurae inferuit, quaerenda ea videtur in necessitate probandi, legatarium quae premit, cum homines saepenumero sint nimis suspiciosi minusque sinceri. Fac enim, patrem inter liberos in scriptis absque omnibus testibus testatum esse, atque a liberis legasse extraneis, eum ex vita decessisse dictione illa coram testibus omissa, liberos inuenisse tabulas, aperuisse, reperisse quoque legata sibi molesta extraneo relicta, haec vero nescire legatarios, quid ager gens lucri auida? Num facile credas, eos bona fide acturos, atque emolumenta aliis destinata et ingenue indicaturos, et libenter communicaturos esse? Vix haec mysteria euulgari sinent. Non vero solum ignorant legatario, sed et scienti praeparata illa per testes probatione opus est. Sciat legatarius, testatum esse parentem sibi relictum esse legatum, experiatur interdicto de tabulis exhibendis, exhibeant liberi tabulas quasdam, sed negent patris manu esse conscriptas, quid faciendum? Legatarius sibi legatum esse probare tenetur, et melius erit ad fidem testium confugere, quam lubrico sacramenti adiumento uti. Legatarius ipse de manu testatoris heredi pertinaci vix fidem faciet, nec liberi nisi de credulitate iurare possunt, quod tamen ad fraudes vitandas summopere cauendum erit. Quum alii liberorum fortassis diffiteantur, alii non aequae. Sola restaret litterarum comparatio, quam vero satis abundeque occasionem crimini falsitatis dare cuiusque usum maxime circumscriptum esse, patet ex L. 20. C. de fide instr. et Nou. LXXIII. cap. 7. Et sic sane intelligitur, cur scriptura patris sola sine testibus non sufficiat, quippe quae apud liberos occultata plane ignoratur, aut quae patris esse negatur, et sine testibus, quibus testator ipse scripturae veritatem confessus est, probari vix potest. Tandem praetermittendum haud est,

est, Iustinianum, dum parentes in scriptis testari atque coram duobus testibus testamenta profiteri iussit, non solum fuisse legatariis, sed et liberis heredibus. Illis enim prospexit, ne malitiosa heredum avaritia patris voluntas dissimuletur lucrumque concessum eripiatur, hos vero ad praestationem legatorum non adstrictos esse voluit, nisi pater testator ea duobus testibus probandi legatariis copiam fecisset, qua quidem re etiam satisfecit *L. 23 C. de fideic.* a Diocletiano et Maximiano latae, quorum temporibus voluntas parentum inter liberos imperfecta, quoad extraneos admixtos, pro nulla habenda erat. Ita enim rescripserunt Stratonico: *Si veritas vel sollemnitas iuris deest, nec amplexus parentis voluntatem, relicta dedisti, vel transactionis causa stipulantibus promissisti, negotium integrum est, ad solutionem urgeri non potest.* Remissurum itaque sollemnitates eo magis veritati prospicere oportuit, et curare, ut futurae probationi subsidia suppeditaret, id quod praestitit Iustinianus, dum in locum testium sollemnitatis causa adhibendorum substituit eum numerum testium, quo iudici plena fides sit, eoque modo veritatem iudicii supremi ab omni fraude factam rectamque conservavit.

COROLLARIA

I

In intellectualibus computationis arithmeticae rationem haberi posse, qualitatem testium quantitate sanari, quatuor suspectis plene probari vix est, ut mihi persuadeam.

II

Ratio capitis XII Tabb. de tigno iuncto non soluendo, in sola aequitate naturali ponenda, non vero a studio Xvirorum decus urbis conservandi repetenda videtur.

III

Alimenta actione in factum exigi, Stryckius opinatur, conditionem ex Lege competere ego quidem mallem.

IIII

Nego matrem, quae aluit infantem suis sumptibus, eos repetere posse a patre stupratore tunc, si animum de iis repetundis expressis verbis haud declaraverit.

V An

V

An recte se habeat l. 7. §. 2. π. de Bon. poss. quippe manifesto contraria l. 1. π. de Bon. poss. fur. inf. dubitat Heinneccius in Elem. Iur. Civ. sec. ord. π. Illam recte se habere, patet ex l. 10. eod. huic non contrariam esse ex eo, quod utroque loco non de eadem, sed ibi de iuris ignorantia, hic de ignorantia facti agatur. Nec itaque opus est distinctione Struuii in Euolut. Controv. proposita.

VI

Quam Vinnius ad §. 11. Inst. de Excus. Tut. vel Curat. exhibet, huius §phi veram esse rationem, exinde cognoscere licet, quod excusatio ob inimicitias voluntaria sit. Nec obstat l. 3. §. 12. π. de susp. tutor.

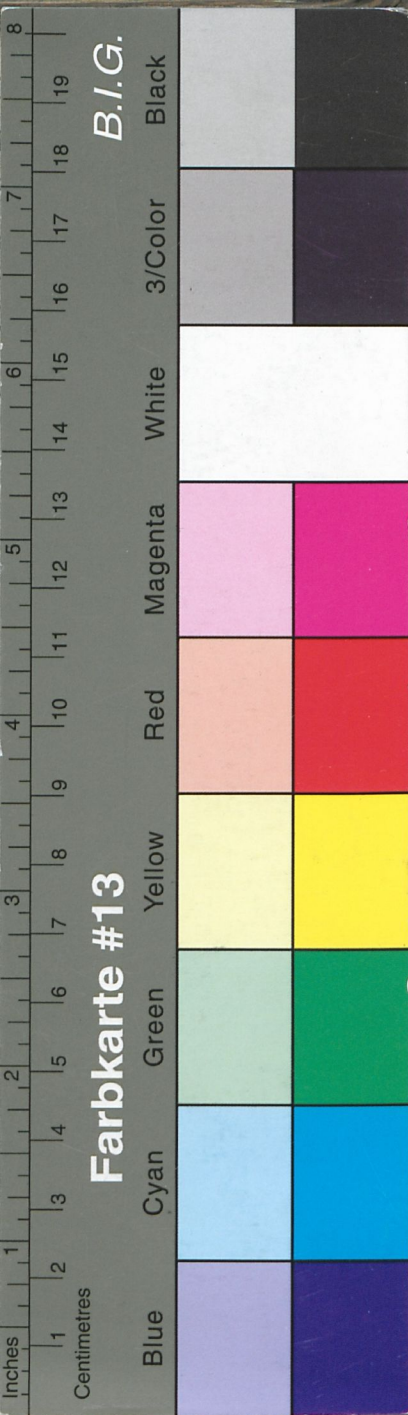
Wittenberg, Diss., 1770-73

X 228 32 35

Farbkarte #13

B.I.G.

Q. D. B. V.
AD NOVELL. CVII CAP. I
OBSERVATIO

23
B
4

PRAESIDE
D. GEORGIO STEPHANO
WIESANDIO

PROFESSORE INSTITVTIONVM ORDINARIO
CVRIAE PROVINCIALIS SCABINATVS ATQVE
COLLEGII IVRECONSULTORVM ASSESSORE EIVSDEM
QVE HOC TEMPORE DECANO

DIE X IVNII A. S. R. CIOCCCLXXII

H. L. Q. S.

AD DISCEPTANDVM PROPOSITA

AB AVCTORE

IO. GEORG. GVILIELM. SPANGENBERG

SVLA HENNEBERGICO

WITTENBERGAE

LITTERIS CAROLI CHRISTIANI DÜRRII
ACAD. A TYPIS